

Помощи и дарения
7 080,7 МЛН. ЛВ. (9,1%)

- Помощите и даренията се формират основно от средствата от европейските фондове и програми

Неданъчни приходи
10 301,3 МЛН. ЛВ. (13,3%)

Приходи от социалното и здравното осигуряване
17 726,4 МЛН. ЛВ. (22,8%)

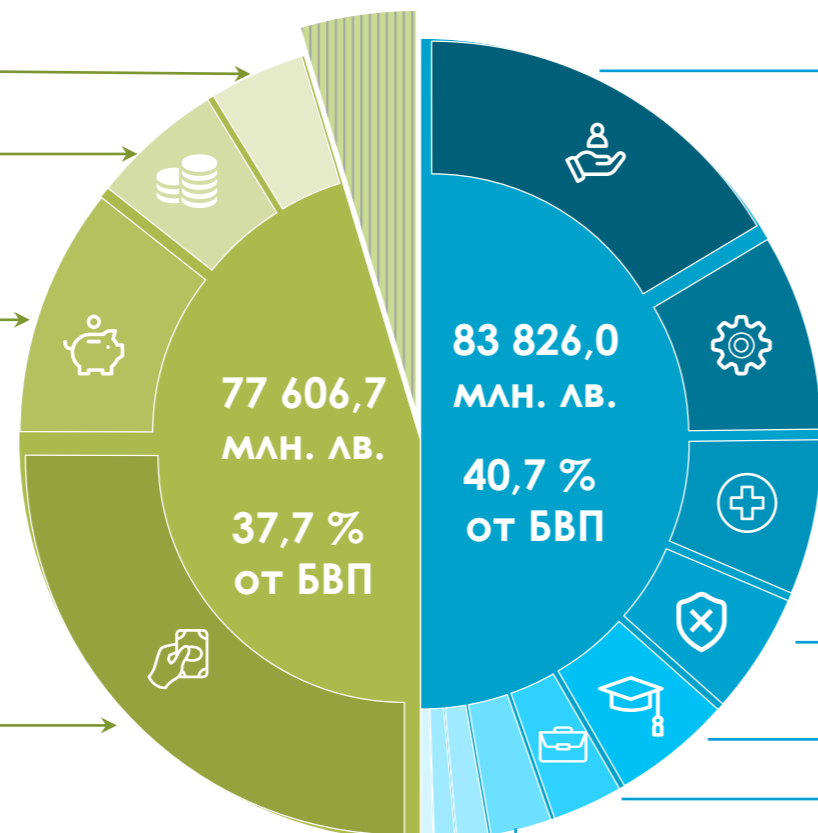
- Вноска за здраве – 8%
- Вноска за социално осигуряване – 25%
- Минимален месечен размер на осигурителния доход през календарната година за самоосигуряващите се лица – 933 лв.
- Минимален осигурителен доход за земеделските стопани и тютюнопроизводители – 933 лв.
- Максимален месечен размер на осигурителния доход през календарната година – 3 750 лв.

Данъчни приходи
42 498,3 МЛН. ЛВ. (54,8%)

- Данък върху доходите – 10%
- Данък за фирмите – 10%
- Национален допълнителен данък (domestic top-up tax) за достигане на минимално ниво на облагане за групите на мултинационалните предприятия (MNE) и големите местни групи в Съюза – 15%
- Данък върху добавената стойност – 20%
- Приоритетите в данъчната политика са свързани с подобряване на събираемостта, предотвратяването на възможности за укриване и невнасяне на данъци и осигуровки

Данъчни мерки за продължаваща подкрепа за бизнеса и домакинствата

- Въвеждане на електронни ваучери за храна
- Запазване на ДДС ставката от 9% за доставки на ресторантьорски и кетъринг услуги
- Запазване на ставката от 0% на ДДС за хляб и брашно до 30.06.2024 г., като се възстановява на ниво от 20% от 01.07.2024 г.
- Запазване на по-високия размер на данъчните облекчения за деца и за деца с увреждания и възможността за авансово ползване на преференцията

Социално осигуряване, подпомагане и грижи
29 584,2 МЛН. ЛВ. (14,4%)

Икономически дейности и услуги
12 550,3 МЛН. ЛВ. (6,1%)

Здравеопазване
10 142,6 МЛН. ЛВ. (4,9%)

Отбрана и сигурност
9 425,3 МЛН. ЛВ. (4,6%)

Образование
8 571,6 МЛН. ЛВ. (4,2%)

Общи държавни служби
4 618,7 МЛН. ЛВ. (2,2%)

Жилищно строителство, благоустройство, комунално стоп-во и опазване на околната среда
4 360,7 МЛН. ЛВ. (2,1%)

Вноска в бюджета на ЕС
2 271,1 МЛН. ЛВ. (1,1%)

Култура, спорт, почивни дейности и религиозно дело
1 290,8 МЛН. ЛВ. (0,6%)

Други, неклассифицирани р-ди
1 010,6 МЛН. ЛВ. (0,5%)

Разходи на общините:
10 570,1 МЛН. ЛВ. (5,1% от БВП; 13% от разходите по КФП)

Разходи за делегираните от държавата дейности:
7 070,9 МЛН. ЛВ. (ръст от 840,2 МЛН. ЛВ. спрямо 2023 г.)

Приходите от ЕС са съобразени с профила на плащанията към одобрения НПВУ при допускане, че има забавяне в изпълнението на дейностите и постигането на заложените в Плана етапи и цели.

МЕРКИ В СОЦИАЛНИЯ СЕКТОР

- 230,3 млн. лв. - от промяната в МРЗ от 780 лв. на 933 лв., в т.ч. 224,6 млн. лв. за определяне възнагражденията на личните асистенти по Закона за личната помощ и 5,7 млн. лв. за възнагражденията за професионалните приемни семейства по Закона за закрила на детето
- 104,3 млн. лв. за социални плащания във връзка с определения нов размер на линията на бедност от 526 лв. за 2024 г., в т.ч. за помощи по Закона за социално подпомагане – 75,6 млн. лв., допълнителни разходи при определяне на финансова подкрепа по Закона за хората с увреждания – 27,6 млн. лв. и 1,1 млн. лв. за помощи по Закона за закрила на детето
- 81,7 млн. лв. за разкриване на нови социални услуги и осигуряване на увеличения капацитет на съществуващи такива – чрез бюджетите на общините
- 42,8 млн. лв. за увеличение на издръжката на специализираните институции за предоставяне на социални услуги - чрез бюджетите на общините
- 40,6 млн. лв. за увеличение на месечните помощи за отглеждане на дете с трайно увреждане по чл. 8д от Закона за семейни помощи за деца
- 23,4 млн. лв. във връзка с целогодишното обезпечаване на въведената през 2023 г. еднократна помощ за учениците от втори, трети и четвърти клас без доходен тест, независимо от вида на училището по Закона за семейни помощи за деца

От 1 юли 2024 г. се осъвременяват всички пенсии с 11% по т.нар. Швейцарско правило (чл. 100 от КСО)

Минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст от 01.07.2024 г. се увеличава на 580,57 лв.

Минималната работна заплата нараства от 780 лв. на 933 лв. от 1 януари 2024 г.

МЕРКИ В СЕКТОР „ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ“

- 68,8 млн. лв. за осигуряване на увеличените възнаграждения на персонала в системата на МЗ - на ЦСМП и РЗИ и дължимите средства за социално-битово и културно обслужване за персонала
- 60,0 млн. лв. допълнителни субсидии за болниците за изпълнение на политиката за защита и опазване живота и здравето на гражданите при извънредни ситуации, аварии и катастрофи
- 2,0 млн. лв. за 2024 г. за подпомагане на българските граждани за извършване на дейности по асистирана репродукция
- Над 1,1 млрд. лв. допълнително по бюджета на НЗОК за подобряване на достъпа и осигуряване на здравните потребности на населението
- 12,0 млн. лв. за компенсиране на разходите за отглеждане и обучение на деца, които не са приети в общински детски ясли и яслени групи в държавни и общински детски градини

МЕРКИ В СЕКТОР „ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА“

- 289,9 млн. лв. за увеличение на средствата за делегираните дейности, в т.ч. увеличение на заплатите на педагогическия персонал
- 100,0 млн. лв. за финансиране изграждането на изчислителен капацитет от Института за научни изследвания в областта на компютърните науки към Софийски университет „Св. Климент Охридски“ (INSAIT)
- 93,3 млн. лв. за увеличение на разходите за храна и издръжка на децата и учениците в образователни институции
- 88,0 млн. лв. за нови учебници и учебни комплекти от I до VII клас и познавателни книжки за децата в детските градини и осигуряване на безплатни учебници до XII клас от учебната 2024/2025 г.
- 86,8 млн. лв. за изграждане, пристрояване, надстройкаване и реконструкция на детски ясли, детски градини и училища
- 72,2 млн. лв. за осигуряване недостиг от средства, в резултат на промяна на натуралните показатели и ефект от увеличение на стандарти от 01.10.2023 г.
- 50,0 млн. лв. за саниране, ремонт и обзавеждане на студентски общежития
- 38,4 млн. лв. за осигуряване на увеличените възнаграждения на академичния състав от 2023 г. в целогодишен размер
- 25,3 млн. лв. за продължаване на мерките за повишаване на интереса и увеличаване на извънкласните дейности чрез допълнителна подкрепа за спорт, отдих и култура - за широк достъп и при изяви високи постижения
- 10,0 млн. лв. за компенсиране на разходите за отглеждане и обучение на деца, които не са приети в държавни и общински детски градини и училища

ДОПЪЛНИТЕЛНИ СРЕДСТВА ЗА НОВИ И НАДГРАЖДАЩИ ПОЛИТИКИ И МЕРКИ

Политика по доходите

- В бюджета за 2024 г. е отразено увеличението на размера на минималната работна заплата от 1 януари 2024 г. - от 780 лв. на 933 лв.
- 375,0 млн. лв. за преодоляване на диспропорции във възнагражденията на персонала в бюджетните организации

Култура

- 50,1 млн. лв. за държавните културни институти в областта на сценичните изкуства
- 28,5 млн. лв. за постигнати резултати в държавните културни институти в областта на културното и аудиовизуално наследство и библиотечното дело, в музеите, художествените галерии и библиотеките с регионален характер, и в читалищата, както и за реализиране на културни програми в чужбина, планове за управление и опазване на недвижимо културно наследство
- 9,3 млн. лв. за държавно подпомагане на филмовата индустрия на основание Закона за филмовата индустрия

Отбрана

- Разходите за отбрана за 2024 г. възлизат на 2,05% от БВП
- 546,0 млн. лв. за придобиване на основна бойна техника за изграждане на батальонни бойни групи от състава на механизирани бригади
- 161,0 млн. лв. за придобиване на многофункционален модулен патрулен кораб за ВМС
- 82,3 млн. лв. за придобиване на нов тип боен самолет - II-ри етап, включително и за съпътстващи разходи (MIDS терминали, транспорт, ДДС и мита)
- 74,0 млн. лв. за съпътстващи разходи по придобиването на новия тип боен самолет - I-ви етап (транспорт, ДДС и мита)

Вътрешен ред и сигурност

- 367,3 млн. лв. за увеличение на разходите за персонал в резултат от увеличението на възнагражденията с 10%, считано от 01.08.2023 г. и за компенсиране на новия размер на минималната работна заплата и на максималния осигурителен доход през 2024 г.
- 50,0 млн. лв. за дейностите, свързани с държавната граница
- 7,0 млн. лв. - за извънгаранционно поддържане на временното възпрепятстващо съоръжение по българо-турската граница и допълнителни дейности по ремонт и надграждане

Съдебна система

- 120,0 млн. лв. за индексирани на основните и допълнителните възнаграждения на заетите в съдебната система
- 1,9 млн. лв. в изпълнение на инвестиция С10.15 „Подкрепа на въвеждането на задължителна съдебна медиация“
- 1,0 млн. лв. за електронна система за случайно разпределение на делата

Младеж и спорт

- 10,0 млн. лв. за Национална програма за споделено финансиране на инвестиционни спортни проекти
- 3,7 млн. лв. за осигуряване на условия и възможности за развитие на елитния спорт

Правосъдие и изпълнение на наказанията

- 44,7 млн. лв. за увеличение на разходите за персонал в системата на Министерството на правосъдието, в резултат на нарастването на възнагражденията, считано от 01.08.2023;
- 1,0 млн. лв. за финансовото осигуряване на дейността на Националното бюро за правна помощ
- 156 хил. лв. за надграждане на Централизирана автоматизирана информационна система „Съдебен статус“

Бюджети на общините

За общините се предвижда приемане на **Национална програма** за финансиране на основен ремонт, реконструкция и изграждане на улици, на общински пътища, на водопроводи, на канализации, на пътната инфраструктура, както и за основен ремонт и реконструкция на общински сгради, в които се осъществяват дейности в областта на културата по проекти на общините с общ индикативен бюджет **до 1 млрд. лв.** за периода 2024-2026 г.

Номиналният ръст на разходите за делегирани от държавата дейности е разпределен, както следва:

- Ефект от нарастването на МРЗ на 933 лв. – 321,7 млн. лв.
- Увеличение на заплатите на педагозите в образованието до 125% от СБРЗ за 2023 г. – 246,3 млн. лв.
- Нарастване на възнагражденията на педагозите в здравеопазването до 125% от СБРЗ за 2023 г. – 2,3 млн. лв.
- Ефект от промяна в натуралните показатели – 113,9 млн. лв.
- Ефект от увеличението на издръжката с 5% – 70,5 млн. лв.
- Ефект от нарастването на норматива за издръжка в детските градини до 1 125 лв. – 63,3 млн. лв.
- Ефект от изменението на стандарти в образованието, считано от 01.10.2023 г. – 26,6 млн. лв.
- Ефект от продължаване на политики по чл. 1, ал. 5 от ЗДБРБ за 2023 г. – 5,1 млн. лв.
- Ефект от увеличение на МОД за 2024 г. – 4,2 млн. лв.

КАК НИ ОЦЕНЯВАТ В МЕЖДУНАРОДЕН ПЛАН?

★ Рейтинговите агенции

В края на м. ноември 2022 г. **S&P Global Ratings** потвърди дългосрочния и краткосрочния кредитен рейтинг на България в чуждестранна и местна валута „BBB“ със стабилна перспектива.

Последната официално оповестена оценка на **Moody's Investors Service** за България е от началото на м. февруари 2023 г., с която се потвърди дългосрочният рейтинг на България в чуждестранна и местна валута на „Baa1“ със стабилна перспектива.

През м. **октомври** 2023 г. международната рейтингова агенция **Fitch Ratings** препотвърди дългосрочния кредитен рейтинг на България в чуждестранна и местна валута „BBB“ с положителна перспектива.

★ МВФ

В публикувания през м. октомври 2023 г. икономически преглед на световната икономика **МВФ** очаква икономическият растеж за България през 2024 г. да е 3,2%.

Информацията в този бюлетин е изготвена от Министерството на финансите, за да представи накратко и по-ясно какви са основните макроикономически допускания и параметрите на бюджета, както и по-важните мерки, за които са осигурени допълнителни средства.

БЮДЖЕТ 2024

накратко

Цели на Бюджет 2024

- Придържане към Маастрихтските критерии и изпълнение на условията за влизане в Еврозоната
- Осигуряване изпълнението на разходните приоритети, заложи в правителствената програма, с акцент върху социалните политики, инвестиционните програми и реформите, финансирани както от националния бюджет, така и от сметки за средства от ЕС

Икономическа среда

Икономиката ще расте с по-ускорен темп

За 2024 г. МФ прогнозира, че ние като общество ще произведем 205,8 млрд. лв. брутен вътрешен продукт или с 14,7 млрд. лв. повече от 2023 г.

За 2024 г. очакванията са растежът на икономиката да се повиши до 3,2% в сравнение с 1,8% за 2023 г.

Безработицата ще продължи да намалява

Заетостта се очаква да нарастне с 0,6% през 2024 г.

Безработицата плавно ще намалява, като се очаква от 4,2% през 2023 г. да достигне 4,0% през 2024 г.

Динамиката на доходите от труд ще остане висока и през 2024 г. (11,2%), успоредно с очакваното ускоряване на растежа на реалната производителност.

Инфлацията намалява и ще продължи плавно да се забавя

През 2024 г. се очаква инфлацията тя да се понижи значително до 4,8% при 9,1% през 2023 г., като в средносрочен план ще се забавя и трайно ще остане ниска.

